

CANCER OF THE FEMALE LOWER GENITAL TRACT

EIFEL, P. J., LEVENBACK, C. (EDS.)

BC Decker, Hamilton 2001

308 s., 223 obr., 43 tab., ISBN 1-55009-107-7, cena 149,- USD.

Kniha je součástí rozsáhlého edičního počínu nakladatelství BC Decker, jehož název je *American Cancer Society Atlas of Clinical Oncology*. V této edici vyšlo během let 1998 – 2001 deset monografií, které by měly být doplněny v následujících dvou rocích o dalších 14. Součástí každé knihy nakladatelství BC Decker je digitální verze díla na CD ROM. Disk obsahuje úplný text a všechny ilustrace jako soubory PDF (Acrobat Reader), které umožňují mimo normální prohlížení i vyhledávání podle klíčových slov, nebo stažení obrazů a jejich využití např. pro vlastní prezentace.

Obsah recenzované knihy je rozdělen do 19 kapitol. V prvních pěti jsou probrány epidemiologie, patologie, molekulární biologie, anatomie a diagnostické zobrazování karcinomů dělohy, krčku a pochvy. Již v těchto oddílech je popsán význam papilomaviru při vzniku karcinomů této oblasti a toto téma se mnohokrát opakuje i v dalších kapitolách. Text je doplněn bohatou obrazovou dokumentací vysoké kvality. Anatomická schémata i snímky mikroskopických preparátů jsou reprodukovány barevně. Snímky příkladů nálezů zobrazovacích metod prezentují typické nálezy na ultrasonografii, výpočetní tomografii (CT) a především magnetické rezonanci – tedy v současnosti nejčastěji používaných modalit. Nálezy jsou doplněny podrobným popisem a označením normálních i patologických struktur v obrazech, takže umožňují dobrou orientaci i čtenářům s menšími zkušenostmi s hodnocením nálezů zobrazovacích metod. Šestá kapitola je věnována screeningu karcinomů popisované oblasti. Je zde uvedeno, že základem screeningu stále zůstává Pap test, který by, podle doporučení American Cancer Society i dalších organizací, měl být prováděn při pravidelných každoročních gynecologických vyšetřeních u žen sexuálně aktivních nebo starších 18 let. Teprve po třech navazujících normálních nálezech je doporučováno provádět Pap test s nižší než roční frekvencí, podle rozhodnutí gynekologa.

Následujících osm kapitol popisuje chirurgickou léčbu a radiací terapii u pacientek s karcinomy dělohy, krčku a pochvy. Největší prostor byl věnován radioterapii jak invazivních karcinomů, tak recidiv. Celá problematika je logicky rozdělena a srozumitelně popsána, doplněna množstvím převážně barevných obrazů přibližujících typické nálezy, operační postupy, obrazy po provedených výkonech i příklady rozložení dávek při radioterapii. Akutním změnám a pozdním komplikacím po radiační terapii jsou věnovány další dva oddíly. Následuje popis možností chemoterapie a její role, zejména v kombinaci s radioterapií. V posledních dvou kapitolách je probrána péče o pacientky po různých způsobech léčby a možnosti paliativní terapie. Uvedeny jsou jak psychologické aspekty péče, tak doporučená vyšetření včetně zobrazovacích metod i úloha sester v péči o tyto pacientky.

Závěr každé kapitoly tvoří literární odkazy, které jsou převážně z posledních let. I když jsem se již dvakrát zmínil o obrazové dokumentaci, činím tak ještě jednou, protože její množství je vysoké a kvalita vynikající. Zajímavá je rovněž již v úvodu uvedená možnost použít obrazy v digitální formě na příloženém CD pro vlastní potřebu, např. pro výuku studentů. Vyzkoušel jsem prohlížení CD i na starém počítači s procesorem 486 a fungovalo, i když s dlouhým čekáním především při spouštění.

Knihu lze doporučit zejména onkologům, radioterapeutům a gynekologům. Je výborná pro první seznámení se s problematikou karcinomů dělohy, krčku a pochvy. I když ji autoři doporučují též pro studenty medicíny, domnívám se, že pro tento je příliš podrobná. Avšak logickou stavbu a velké množství obrázků ocení jistě i studenti. Adresa nakladatelství: BC Decker Inc, 20 Hughson Street South, P.O.Box 620, LCD 1, Hamilton, Ontario L8N 3K7, Canada (www.bcdecker.com).

M. Heřman